Barcelona 30 de setembre de 1927

L'Esquella de la Torratxa

ANY L - Núm. 2519 - 15 cts. - Atrassats 30

ELS TOSSUTS

—Té! Havia dit que aniria de la plaça de Catalunya a Colom sense prendre mal, i s'ha sortit amb la seva.

TEATRE COMIC

EL TEATRE DELS GRANS ESPECTACLES

Tots els dies, la revista de gran èxit

Not-Yet

Divendres: Sensacional estrena del conte musical en un acte, de Torres del Alamo y Asenjo, música del mestre PAU LUNA.

ROXANA

(La Cortesana)

Decorat de Joan Morales —Vestuari de Max Weldy, madame Jeanette i Manuela Capistrós.

DEBUT de AMPAR MIGUEL ANGEL i JOAQUIM F. ROA

TEATRE CATALÁ "NOVETATS"

INAUGURACIÓ DE LA TEMPORADA dissabte 1 d'Octubre de 1927. Debut de la primera actriu JOSEFINA TAPIAS i del primer actor RAMON MARTORI —Estrena de la comedia en tres actes i en vers de nostre gran poeta *Josep M.ª de Sagarra*

Un Estudiant de Vich

Decorat nou dels reputats escenògrafs BATLLE i AMIGÓ

Estrena del sainet en 1 acte original del noiable comediògraf *Aveli Artis*.

"SED BREVES"

ES DESPATXA A COMPTADURIA

Els dies feiners a la tarda es donaràn representacions a preus popularíssims.

Grandios exit de la nova Revista, en la que prenen part els celebrats artistes CONSOL HIDALGO, PEP VIÑAS, RAFEL DIAZ i altres de renomenada vàlua

A l'OLYMPIA han debutat unes atraccions que constitueixen un programa de Circ-Eqüestre altament interessant

BUTAQUES a 4 i 3 PTES. SEIENTS a 1'50 PTES. GENERAL 0'80 PTES.

Totes les nits i els dijous, dissabtes, diumenges i festius

MATINEES ESPECIALS

TRENCATS

Tingueu sempre present que, els millors aparells del món per al guariment de tota mena d'hèrnia en homes, dones i criatures, són els de la casa TORRENT. Sense traves ni elàstics enfarfegosos de cap mena. No molesten ni embarassen, deixant que hom es mogui lliurement i faci els treballs mes durs i pesats, sense la més petita molèstia. Si voleu estalviar salut, temps i diner, no deveu comprar cap aparell sense visitar abans aquesta casa. CASA TORRENT - 13, Unió, 13 - BARCELONA

FABRICA DE TINTES PER A IMPREMTA I LITOGRAFIA

COLORIFICI POLIGRAFIC F. E. R. T.

INDUSTRIA NACIONAL

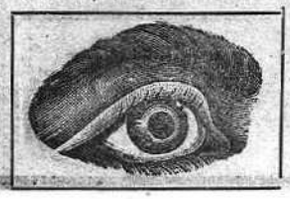
Calabria, 197 : Telèfon 461 H. : BARCELONA

EL KRIC

ACCESSORIS PER A AUTOMOBILS

Aquesta casa és la que ven MES BARAT d'Espanya, per procedir de liquidacions

Aragó, 201 (cantonada Aribau) - BARCELONA

Malalts dels ulls

LOIDU, únic producte italià de fama mundial, què, friccionant els polsos reforça el nervi òptic, treu el cansanci dels ulls, evita l'us de ulleres inclusiu septuagenaris, recuperant-se en pocs dies una vista envejable. **Mai més miops, presbites ni vistes debils**

Demaneu avui mateix l'interessant llibre, gratis

Direcció general: ***UGO MARONE,*** Plazza Falcone al Vomero, 1 (Italia) NAPOLI

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

OBRINT UNA POLEMICA

En Josep Maria Junoy, és un xicot molt simpàtic; extraordinàriament simpàtic. Es intelligent, suau, ple d'inquietuds intellectualistes, treballador, actiu i amarat d'europeisme; però d'un europeisme conservador, clerical, reaccionari, i francament lamentable. Va haver-hi un moment que el xicot semblava liberal. Fou durant la guerra. En aquella hora, tots els que eren aliadòfils eren liberals. Després, naturalment, tot tornà al seu lloc i estatge, i els uns han seguit essent liberals i altres conservadors; els uns demòcrates i els altres reaccionaris. No ens sap greu emprar aquestes locucions que poden semblar antigues, però des de què el món és món, sempre hi ha hagut dretes o esquerres, amb uns noms o amb altres. Els països, les nacions, les collectivitats s'han dividit en homes que tenen de la vida un sentit liberal, i uns altres conservador; en uns homes que volen viure una altra vida que la que coneixen i desitgen millorar-la amb nous sistemes socials o econòmics financiers i en uns altres que desitgen seguir essent el d'ahir, el d'abans d'ahir, és a dir, el vell, l'antic.

En aquesta "arrenca i estira cabells" política, els països van fent-se, millorant-se o entorpint-se fins arribar a un estat d'idiotització. Tot depèn de saber fer ús dels sistemes i de les doctrines, de les forces centrípetes i centrífugues. Així com no hi ha un motor sense pol positiu i un altre negatiu, així sense aquestes forces d'acció i reacció, no fariem res. Un poble exacte, igual, on tothom pensés i fes el mateix, s'enfonsaria o es moriria d'avorriment.

En Jasep Maria Junoy, que nosaltres tenim per un xicot excellent, per un intellectual finíssim, se'ns està fent malbé. Per amistat, cal advertir-li-ho; cal dir-li que es doni compte de la seva situació personal i literària. Ho fem amb el mateix esperit que si un amic nostre s'anés a tirar, sense saber-ho, en un abim.

En Josep Maria Junoy inicià amb ferma valentia una obra; la seva obra. Una revista europea on tothom hi cabria sota un cel d'intelligncia. Ell mateix va dir-m'ho en una interviu:

—Tothom serà liberal. L'únic reaccionari seré jo. Amb un fet d'intelligncia, sota un pla de comprensió, hi cabrem tots.

I així ho creguérem molts dels que estimàvem a Josep Maria Junoy perquè des d'una tribuna tan respectable com "La Veu de Catalunya" féu l'elogi de l'obra d'Angel Samblancat. Es més, jo crec que sóc el subscriptor número 1 de la seva publicació.

Però a hores d'ara la publicació del nostre estimadíssim amic va pels viaranys de "La paraula cristiana" i de la "Hoja Dominical". Cal recordar-li la promesa:

—Tothom serà liberal. L'únic reaccionari seré jo.

Vol dir que a hores d'ara ja són més els amics dels Exercicis espirituals que no pas els homes amb un sentiment optimista i liberal?

Nosaltres ho sentim, molt de veres, perquè crèiem arribada l'hora de fer una publicació objectiva, sinceramente objectiva, on tothom, dretes i esquerres, s'ajupissin davant de l'única deessa: la Intelligència.

FRANCESC MADRID

A CAU D'ORELLA

UN CARREC

Anys enrera, un senyor tenia un càrrec de funcionari municipal. Cometé una greu falta i, mitjançant expedient, fou tret. Fou elegit regidor—parlem d'anys enrera, és clar, del temps de l'antic règim—un seu parent. L'ex-funcionari expedientat el visità sovint demanant-li per a tornar a entrar; el parent no el volgué atendre mai.

Ara, aquest senyor ha tornat a entrar a ocupar un càrrec similar al que tenia.

BARCELONA

Cada dia és més bonica la nostra ciutat. Tanta bellesa junta semblava que no era possible. Pot haver-hi res millor que les nostres Rambles, la Plaça de Catalunya, el carrer de Fontanella? Aquell esventrament, tota la terra pel mig del carrer, tothom exposat a morir estimbat o aixafat, la salutífera pudor de gasos que surt, és la cosa més magnífica que s'hagi vist mai a un poble. Això és urbanització!

I ara, encara, pel mig de la Rambla—uns munts de terra amb un metre escàs per a passar-hi l'enorme quantitat de gent—s'hi passegen uns carros. Això la fa més temptadora; la gent, per a deixar passar els carros, s'ha d'enfilar dalt de les muntanyes de terra, que és una delícia.

I a més—la higiene abans que tot—, els carri-bótes i les mangueres funcionen sempre. Es un encert això de fer que tota la gran polsaguera que fa la terra es converteixi en fang, el qual permet el luxe als vianants que s'hi enfonsin fins el turmell.

Barcelona és bona si la bossa sona, diuen. Per això és tan bona Barcelona, ara, perquè tota aquesta bellesa costa necessàriament, diners.

GLOSARI

EL MISTERI DE LA RAMBLA

Avui tornarem a parlar de la Rambla. Potser algú es queixarà: "Virai" parla massa de la Rambla.

Però quin remei li queda, si ja no sap de què parlar? Avui la Rambla encara és un recurs per al periodista. La Rambla és una de les poques coses de les que encara pot parlar el periodista.

Doncs, parlem-ne.

El llegidor.—*De la Rambla?*

Virai.—*Sí.*

El llegidor.—*Però, home, senyor Virai, no sigui fantàstic.*

Virai.—*Què vol dir amb això de què no sigui fantàstic?*

El llegidor.—*A aquesta pregunta contestaré amb una altra pregunta. Que hi creu vostè en la Rambla?*

Virai.—*Home, no sé si l'entenc...Es clar que hi crec.*

El llegidor.—*No tan clar com es pensa. La Rambla no existeix.*

Virai (molt espantat).—*Com que no existeix?*

El llegidor.—*No, senyor; no existeix. La Rambla, avui, s'ha convertit en un mite, ha passat a la llegenda.*

Virai.—*Home, em sembla que exagera!*

El llegidor.—*Com que exagero? Anem a fer una prova. Cerqui-la la Rambla.*

Virai.—*Que la cerqui?*

El llegidor.—*Sí. Cerqui-la per tot Barcelona. Estic segur que no la troba.*

Virai (cada vegada més alarmat).—...*?*

El llegidor.—*Anem a veure: on era la Rambla?*

Virai.—*Home, la Rambla era a la Rambla!*

El llegidor.—*I on és ara?*

(Virai, que no esperava la pregunta, calla. No sap què dir. Està avergonyit, està vençut. El llegidor se'l mira somrient, amb aire triomfant. I diu:)

La Rambla ha desaparescut, ha mort. En el lloc que ocupava ara hi han unes muntanyes russes, un munt de runes i escombraries.

VIRAI

LES ANGUNIES D'UN BARCELONI

—Sóc a Canaletes i he d'anar a la Diagonal. Hauré de tornar enrera i passar pel Passeig de Colom si vull arribar d'hora.

INTEL·LIGENCIA I FORÇA

Als Estats Units s'ha disputat el campionat del món de boxa. Tunney i Dempsey han estat els homes que s'han clavat cops de puny. I Tunney ha vençut. Ha guanyat 1.000.000 de dòlars!!!!!! Déu n'hi dó, també, de la quantitat que se n'ha endut Dempsey.

Altrament, tot el món ha estat sotragat per aquest campionat. Ha causat una sensació com si realment es tractés d'una cosa transcendental, definitivament transcendental: un acord sincer de pau internacional, per exemple. D'arreu dels EE. UU. hi ha anat gent en trens, automòbils, autocars, vaixells i avions posats expressament per a aquest transport. D'Anglaterra ha anat gent a Xicago per a veure-ho.

On som, senyors? A quin extrem hem arribat? Això és el món d'ara, el bo del segle xx, l'època del *gran progrés* i del *punt àlgid de la civilització?* No ho entenem.

En el cop de puny no hi entra per a res la intel·ligència és només força bruta, millor, força brutal. I, no obstant, el fet de què dos homes vagin a pegar-se durant mitja hora, commou el món sencer i mobilitza una enorme quantitats de gent. I hom cobra 1.000.000 de dòlars—1.000.000—per aquesta estona de donar cops de puny.

Quan hem vist que un acte de l'esperit—qualsevol que sigui—, un acte bell de debò, un acte de vera transcendència, produeixi aquesta apassionada espectació? Quan un home d'intel·ligència ha guanyat 1.000.000 per una obra seva?

El fet es repeteix massa sovint. Arribarem a creure que anem equivocats i que allò que de veritat val la pena és la manca d'intel·ligència i la brutalitat. Arribarem a creure'ns uns infeliços, uns perduts infeliços, per donar importància encara a les coses espirituals.

ELS MONOPOLIS

Decididament, hom és contrari dels monopolis, malgrat els avantatges que—segons qui els forma o qui els permet—asseguren per al públic que ha de consumir els productes monopolitzats.

De primer, hi ha l'etimologia de la paraula; és antipàtica i àdhuc així com una mena d'insult. Sinó, a veure, qu vol dir Monopoli?... Molta cosa aprofitada per un sol... O sigui: poli, en grec, molt o molta, i mono, un.

Resulta, doncs, que el monopolitzador és un simi, i com que el que generalment monopolitza aquí és l'Estat, i l'Estat som tots els espanyols, dóna per fet el que tots som uns simis, encara que ho siguem per força i haguem de patir les conseqüències d'és er monopolitzats.

A Espanya, ja, consumim—i ens consumim—amb els monopolis del tabac, dels llumins, dels explosius, de les rifes, de l'argent viu i de l'argent mort, o sigui el de les cèdules, i ara està en gestació el del petroli. Doncs, bé: a més a més, a Barcelona en patim un altre: el de les cadires.

Si no es tractés més que d'aquesta joliua variació que mica en mica emplena els passeigs—fins a decidir a l'Ajuntament a suprimir del tot els bancs de pedra, car no donen profit—bé; hom fins ho passaria. Però és que fins hem d'aguantar la boga, i això, senyors, és molt trist, i, a l'ensems, ordinari.

No són pas els peixeters sols els que saben que la boga és de baixa categoria, i el monopolitzador dels seients públics està prenent el pèl al pjblic amb la boga.

Com és que els estiuejants del Passeig de Gràcia, Plaça de Catalunya o Rambles del cap d'amunt, han gaudit de llurs "casinitos", amb sillons de jonc per o'25, i en canvi, per anar a oir la nostra Banda Municipal, si hom vol asseure's ha de pagar o'50 i per una boga?... I consti que no m'exclamo en nom dels que van a veure les processons o dels de bona fe, també, que van a veure la Rua, car a aquests els hi costa una boga sis o vuit rals (amb poc més, de propietat). Vaja, que això ni amb careta, senyor monopolitzador; si no ho pot fer més baratet, almenys hauria de posar-hi jonc. No hem quedat en què hem de modernitzar-nos? En què hem de fer de Barcelona una gran ciutat com cal?... Puix, senyor baró de Viver, amb tot el respecte, faci retirar la boga de la circulació, que ja no fa tropa.

Quant als monopolis en general, només recordaré—a qui li interessi—que a l'any 1548, un dels millors reis d'Espanya i del món que fou En Carles V, va signar i ordenar que es publiqués un Edicte castigant amb la confiscació dels béns i l'exili per a sempre tot el que fes un monopoli.. Potser aquells temps hi haurà qui els considerarà passats de moda. El que dic jo, però, és que en aquells temps, Espanya era molt gran.

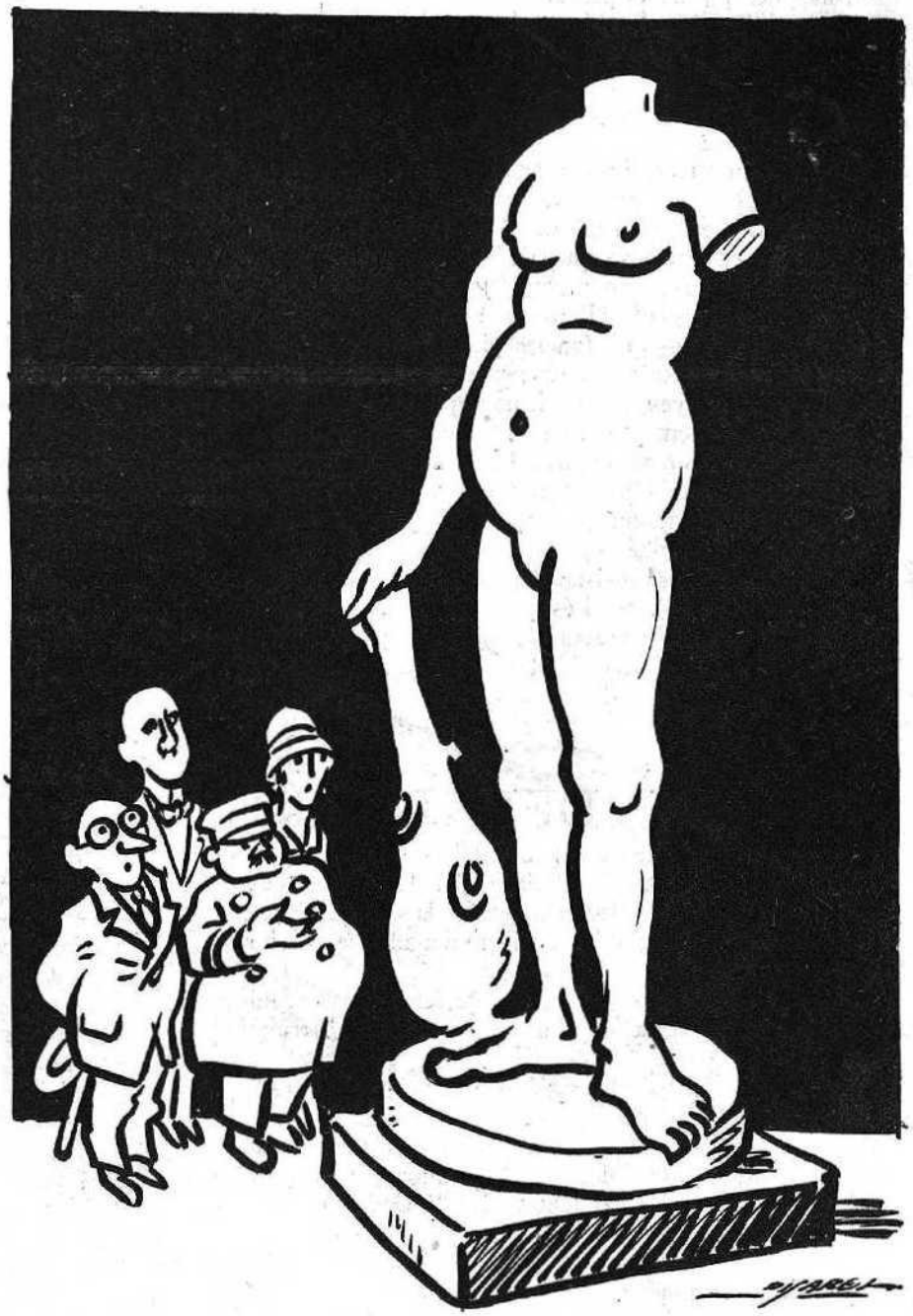
LLUÍS RAMÍREZ CARULLA

EL MAL GUST

OBJECTIVACIONS PINTORESQUES

Hem fullejat el programa de "Novedades" per a l'imminent temporada de teatre. La llista d'obres és realment suggestiva. En aquest sentit no tenim res a oposar-hi. A més a més, els programes són de bon gust, el paper magnífic i la impressió molt clara i agradable.

Això, tanmateix, fa que ressalti més una cosa que no pot anar: la cursilleria dels adjectius, amb els quals l'empresa, per enlleminir el públic ha qualificat els autors. Cada u té el seu, llevat de Miquel Duran, Mossèn Garriga i Manuel Folch i Torres. Per què serà?

AL MUSEU

—Com és que està tan mutilada?

—Es que va passar per la Rambla.

Temps enrera, "Roger", el nostre simpàtic collega de "La Veu de Catalunya", blasmant de la mania dels adjectius, observava, davant d'un programa, on s'aplegaven diversos autors morts i vivents, que solament Molière no en duia cap. Es clar—venia a dir—és l'únic que no necessita elogis perquè en fem cas.

Ara, davant del programa de "Novedades", no ens atrevim a fer una reflexió semblant. Ni Manuel Folch ni Miquel Duran són Molière. I molta gent, precisament hauria volgut que els hi aclarissin qui són. Si a Miquel Duran, almenys, li haguessin posat Duràn i Tortajada, llavors si que ja tota explicació quant a ell hauria esdevingut inútil.

De Mossèn Garriga, res tenim a dir. El de mossèn ja el qualifica prou. I és clar, i això és apart, que ens semblaria millor a missa, que no pas fent comèdia. Encara que fer comèdia i dir missa són dues coses que s'assemblen més del que un es pensa.

Llevat d'aquests, no hi ha altre qualificatiu ben posat que el de l'Iglesias: "gran dramaturg". Però, veieu els altres: Josep Maria de Sagarra és "gran poeta". Això no ho dubtem. Però aci del que es tracta és de què sigui també gran dramaturg.

A Amadeu Vives, li posen simplement "el mestre Amadeu Vives". Però és que ha escrit la música o la comèdia?

A Ferran Agulló ("Pol" de "La Veu") li posen literat. Literat? No ens enganyaran pas. "Electorero"!

A Millàs Raurell l'anomenen "jove poeta". Quina manera d'escamar la gent! ¿Però que no és sabut que tots els joves poetes són els que fan les pitjors comèdies? Menys mal que a Millàs Raurell el comencem a conèixer tots.

A Ramon Vinyes, en canvi, no li posen ni jove ni vell. Li posen simplement poeta. Es veu que és de mitja edat.

No seguim fent comentaris. Ens avorriríem massa. La majoria dels altres adjectius són propis d'un "eco de sociedad". I a més de cursis, perjudicials per als que tenen la desgràcia d'haver-se'ls carregat. Dir-li a un dramaturg, culte literat, illustre prosista, distingit autor, són ganes de fer-li perdre la clientela, si és que en té.

¿Quan ens acostumarem a anomenar planerament la nostra gent i no els farem idiotes, tot volent-los fer genis?

EL DIA DEL LLIBRE

El prop vinent divendres, o sigui d'aquí vuit dies, es celebrarà a Barcelona la "Diada del Llibre". Aquesta diada és una mena de festa major de la cultura, i és necessari que la cuidem i la considerem amb atenció i respecte.

S'ha de propagar el llibre, s'ha de fer estimar el llibre. El llibre és una arma: una arma per a lluitar i triomfar en la vida.

Cal desviar un xic l'atenció del poble vers els esports per a conduir-la vers els llibre. Si és veritat que els esports són necessaris, cal pensar que ho és més el llibre. El deport és la salut del cos, però el llibre és la salut de la intelligència. I ens cal tant la intelligència! I cal conrear-la amb tant d'amor!

El prop vinent divendres, per a celebrar i collaborar més eficaçment a aquesta "Diada del Llibre", a la Llibreria d'Antoni López, Rambla del Centre, 20, es reuniran uns quants escriptors que signaran llurs obres a tot aquell que les compri. Amb la signatura de l'autor, el llibre adquireix un nou valor, per alguns estimabilíssim.

Aquests escriptors—l'elogi dels quals no farem, perquè d'això se'n cuida el públic—són Santiago Rusiñol, Ignasi Iglesias, Pere Corominas, Juli Vallmitjana, Lluís Capdevila, Angel Samblancat, Francesc Madrid, Anfós Vidal i Planas i Lluïsa Denís de Rusiñol.

Es una ocasió que no es presenta cada dia.

CANONADES A LA RAMBLA

—No surtis avui, Pepet—
deia al seu marit la Ignàsia—;
m'han assegurat que hi ha
"canonades" a la Rambla,
i que, com l'any noucents nou,
el de la "setmana tràgica",
uns homes enfurismats
han aixecat "barricades"
arreu, i de l'empedrat
gairebé no en queda rastre.

Tothom passa esporuguit
arran de les portalades,
fugint de la multitud
que, "armada" amb magalls i pales
i altres estres de fer mal
"tira"... plans i fa "descàrregues".

—Calma't, Ignásia — diu ell,
En Pepet—, no tinguis ànsia;
que encara que avui no es pot
dà una volta per les Rambles,
perquè hi ha perill de mort,
de "revolució" no es tracta;
són els "rebenta carrers"!,
aquesta moderna plaga
que fa de nostra ciutat
quelcom lleig i intransitable,
que és llac, riu, duna o barranc,
segons com vulgui mirar-se.

FREDERIC GIRONELLA

DE TEATRE

Pròxim el començament de la temporada teatral, volem dir algunes coses referents al nostre teatre; potser no siguem els més indicats—confessem la nostra incompetència—, però, amants de l'escena catalana, no sabem resistir la temptació i anem en uns breus articles a exposar la nostra opinió sobre alguns punts que creiem interessants.

Direm primer, contra el que sostenen alguns autors, que en el teatre català no existeixen distincions; haurien d'existir, però no existeixen. Josep Canals, el benemèrit empresari i director del teatre vernàcul, en una recent conversa amb un redactor de "La Publicitat" ho declara: "Les portes del meu teatre estan obertes a tots els autors que vulguin i puguin dignament entrar-hi", lamentant-se, alhora, que els autors joves facin el buit... Se'ns objectarà que això és bo per a dir i que la realitat és altra.

Tant debò que les portes del teatre català haguessin estat barrades i que per entrar-hi hagués estat necessari

el valor de les pròpies obres. Tinguem la certesa que si de bell antuvi s'haguessin fet distincions, la xavacaneria i la poca-solta no hauria envaït el nostre teatre i l'escena catalana pla bé que se'n riuria de la crisi teatral.

Naturalment que hi ha hagut incomprensió per part d'alguns empresaris, però la principal part de culpa és dels nostres joves autors, entossudits en què el teatre català el tenen monopolitzat unes quantes signatures.

I amb aquesta creença, ells, que tenien l'obligació de rejovenir la nostra escena, han deixat el camp lliure perquè l'envaís la "comèdia blanca". Teatralment parlant, això és un pecat que no té perdó.

J. CORNUDELLA

REIVINDICACIO

Oireu parlar sovint amb to irònic, millor encara, burlesc, de la nostra Vall d'Andorra—jo sóc súbdit andorrà—talment com si aquell tipic recó, fos una afirmació de la imaginària terra de Xauxa. I, això, que fins a cert punt justifica el desconeixement complet que en tenen la majoria dels xirois personatges que enfoquen aquest assumpte, envers caires maliciosos de gust dubtós, els hi podríem demostrar, i els hi demostrarem, que, segons en quines matèries, estem més avançats que la mateixa Itàlia

Potser rieu... No m'he equivocat, no, en comparar la nostra llenca de terra a la pàtria dels Garibaldi—descartem el Ricciotti de les inaudites traïdories—. Compto amb arguments sòlids que justifiquen la meva pretensió aparentment quixotesca. I, aquí va la bomba: els andorrans tenen format un concepte molt més elevat que Itàlia, del que representa el factor higiene en la vida dels pobles, constatant-ho el fet de què de la minúscula Andorra no ha sortit mai un "gran pensador" al qual se li hagi acudit imposar un distintiu que comprengui metres de roba negra als seus súbdits.

El món de les curiositats no s'ha donat compte d'aquesta atzagaiada marca "feix" i ha deixat passar per alt un detall d'immegable importància, que segons en quines circumstàncies pot donar àdhuc motiu a un sucós comentari. (Qui pot negar-ho tractant-se de camises!)

Crec innecessari apuntar—perquè qui més qui menys ja ho sap—que la tela negra difícilment pot anar a la bugada, sense perill de quedar de mil colors. Fem-nos càrrec, doncs, de la corrupció que ha de deixar escapar l'acoblament d'un exèrcit de camises negres que, concedint i tot que siguin passades amb sabó, estan orfes de desinfectants, i haurem de convenir que els milicians del violinista Mussolini, a desgrat seu—o potser ben bé de gra:—porten lamentablement la camisa bruta.

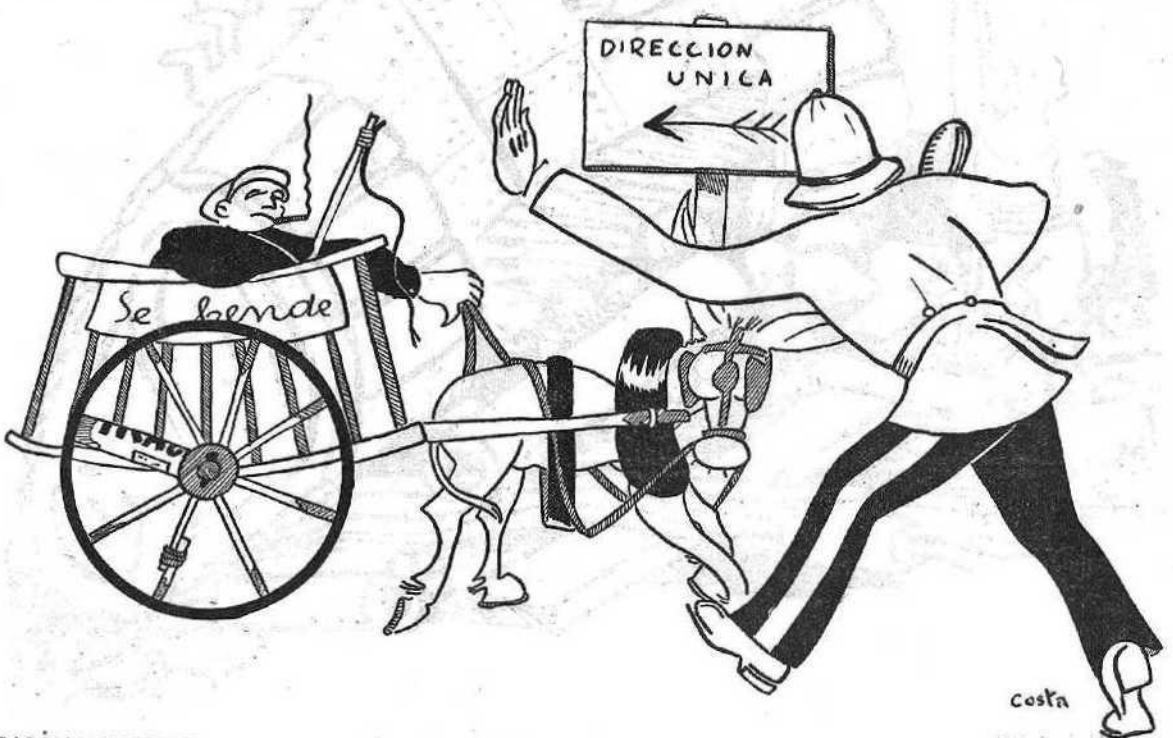
Ja es comprendrà que no tinc cap interès de desacreditar a ningú, si bé em crec amb el dret de fer oportunes comparances, valent-me de mitjans legals per tal de reivindicar la malmesa reputació d'Andorra, on tothom vesteix camisa blanca, entre altres coses.

I, ara que tenim ja Andorra en el bon lloc que ens proposàvem, i ara que parlem d'Itàlia, no serà del tot inoportú transcriure unes paraules que em deia un conegut meu, a propòsit de l'empresonament del bandoler Pollastri:

"Pla bé—deia—que l'han feta bona aquests italians en deixar-se escapar el pollastre. Amb tanta abundància de gallines com hi ha a Itàlia..."

Algú, més coneixedor que no pas nosaltres de les trifulgues de galliner, objectarà tal vegada, que avui com avui, abunda igual a tot arreu aquesta classe de bestiar. I potser tindrà raó; no seré pas jo qui ho contradigui. Altrament, què pot saber un home ocupat per ara i tant a vogar de cara a les reivindicacions pairals...

XARRAC

ANALFABETISME

—Ep! Que aneu contra direcció!
—Es que l'ase no sap de lletra.

ESPAÑOL

"Amichatis" és qui ha obert les portes d'aquest teatre. Millor: amb un porter com "Amichatis" el públic sempre hi surt guanyant.

Aquest any l'obra d'inauguració ha estat "La ventafocs del barri", una comèdia deliciosa que obtingué un gran èxit. El gran èxit, company inseparable d'"Amichatis", era d'esperar.

A aquest autor, un dels més populars i de popularitat més ben guanyada, cal aplaudir-li—a més de les moltes altres valors que s'observen en el seu teatre—la bondat i la noblesa d'intenció que ve posant en les seves darreres obres.

Aquest és el veritable teatre popular: al poble no se li pot donar—no se li ha de donar—ni l'"astrakàn" imbècil ni la comèdia blanca que avui empudega el teatre; al poble se li ha de donar bondat, tendresa, emoció, noblesa de sentiments. Per això és popular "Amichatis" i no ho són molts altres autors que a casa nostra fan un teatre estret i mesquí, un teatre per a famílies.

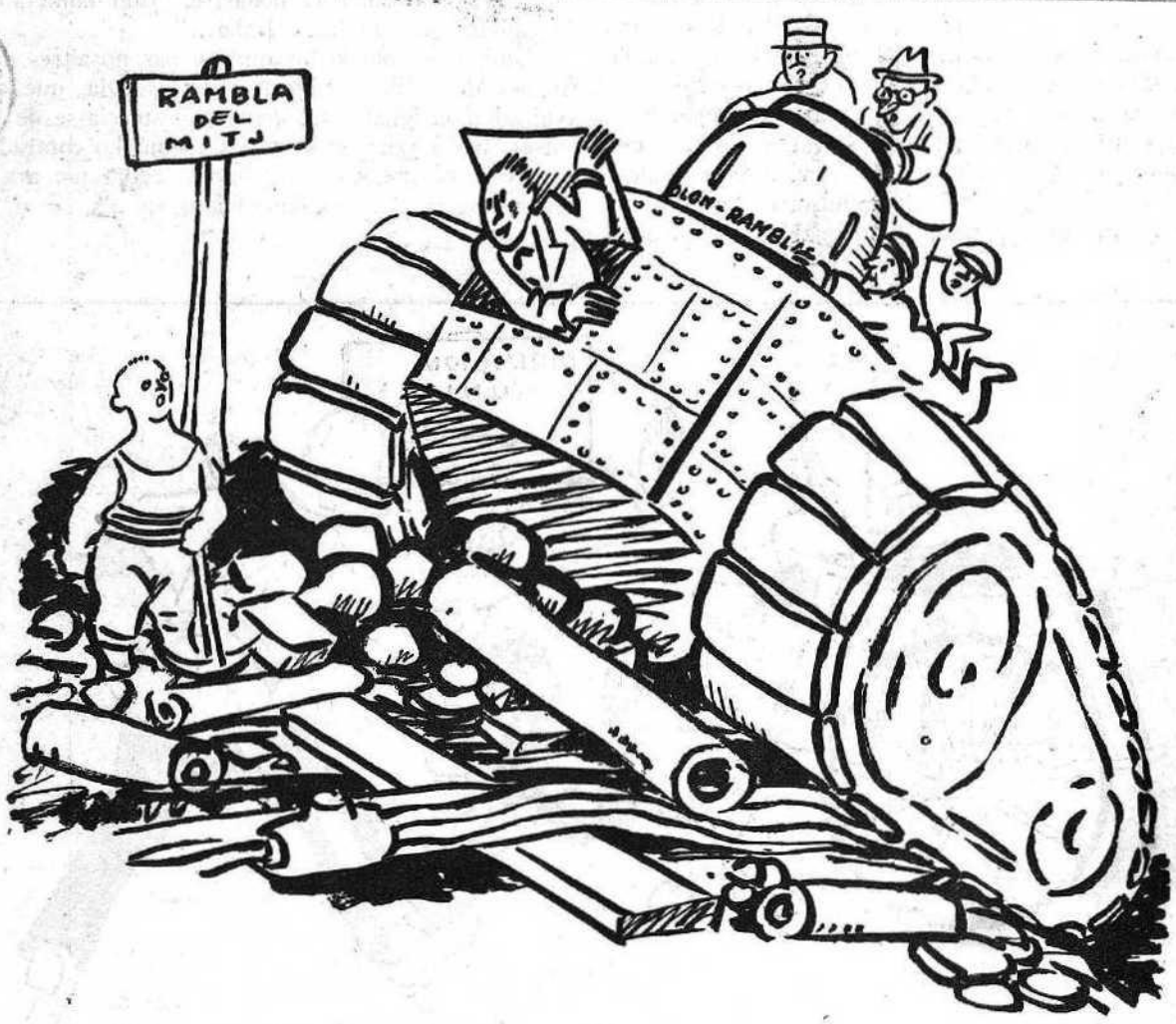
Altrament, el teatre d'"Amichatis" té una vivacitat, una agilitat, incomparables. Així ha pogut salvar-se tractant ambients i assumptes que haurien estat per altres—ja ho han estat quan aquests altres han intentat la prova—motius d'absolut fracàs.

"La ventafocs del barri" ens sembla una obra de gran moralitat, que, sortosament, no té res a veure amb la moral burgesa. Deixant apart el que tota obra bella és moral—apotegma bastant conceptuós—, hi ha en "La ventafocs del barri" una nobilíssima intenció, digna de tot aplaudiment.

Parlem ara de la interpretació. Assumpció Casals és, indubtablement, una gran actriu. Donà al personatge tot el relleu possible. Però no és un paper per a ella. "La ventafocs" no pot ésser mai una tràgica, per la senzilla raó de què el to tràgic descompon el tipus. Molt bé—cada vegada millor—Rosa Hernàez.

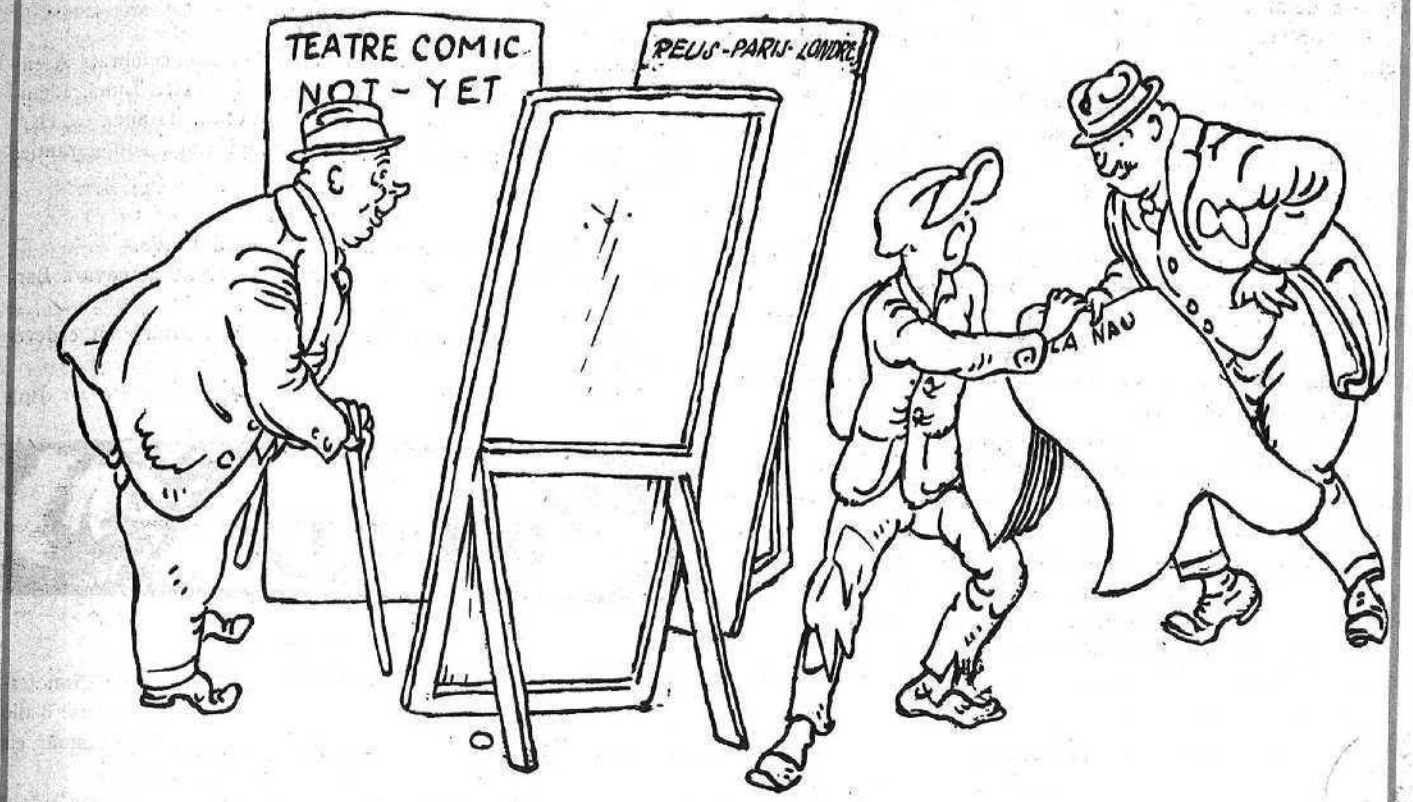
Dels actors, en primer lloc, com sempre, Josep Santpere. En un paper tan difícil, tan complex com el d'"Adolf" va triomfar plenament. El senyor Clapera, que debutava, molt just, mol aplomat. El senyor Giménez Sales, immillorable en un tipus secundari. Cal fixar l'atenció en aquest actor, que és un dels millors amb què compta el nostre teatre. El senyor Arteaga, un xic exagerat i pujat de to. Al senyor Bergés el paper no li anava.

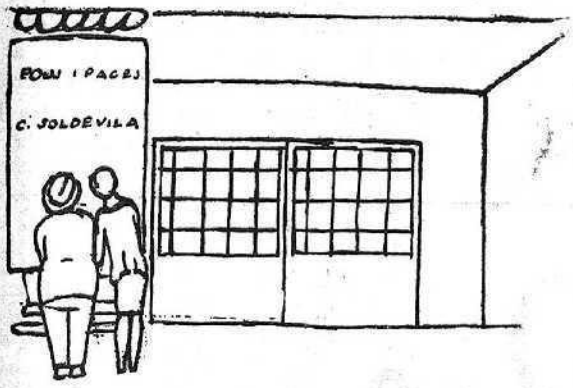
Aquells "rossos" dels municipals no poden anar de cap de

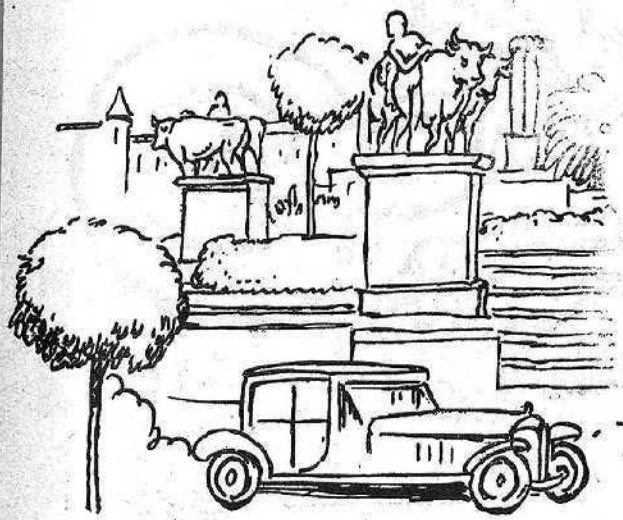

PROJECTE

Model de vehicle que oferim a la Companyia de Tramvies per a travessar les Rambles.

D'AQUI UN QUANT TEMPS

Encara faran revistes, haurá sortit un nou diari, s'haurà inaugurat Romea, els vestits aniran a cap preu i s'haurà fet el *pessebre* de la plaça Catalunya.

les maneres. La direcció s'hi hauria de fixar un xic més en aquests detalls.

Del decorat, bé la decoració del primer quadro del tercer acte.

NUEVO

En aquest teatre segueixen els plens de "Charivari".

Aquesta revista va en camí de fer-se centenària.

Nosaltres ens en alegrem.

ELDORADO

Ha debutat la companyia castellana de Roser Iglesias. Roser Iglesias és una excellent actriu, plena de possibilitats per al triomf, que porta una companyia molt ben conjuntada.

VICTORIA

"Juan sin alma" és una sarsuela de Fèlix Garzo, amb música del mestre Segura.

Una bona sarsuela—bé el diàleg, ple d'acudits de bona llei i de frases d'efecte; bé les situacions, que acusen domini de la tècnica, etc. etc.—digna dels aplaudiments amb què la va rebre el públic.

La interpretació mereix tots els elogis.

OLYMPIA

S'ha inaugurat la temporada de circ eqüestre.

Hi ha una collecció de bèsties que fa fredat.

El públic les ha rebut amb moltes rialles i aplaudiments.

Que duri!

NOVEDADES

Demà s'inaugura la temporada oficial de teatre català.

Tot fa augurar l'èxit: la companyia, millorada aquest any —si això és possible en una companyia tan ben conjuntada com la d'En Montero—amb elements nous; l'estrena d'"Un estudiant de Vich", comèdia de Josep Maria de Sagarra, que, segons els que la coneixen, és una delícia...

Nosaltres... ja no cal dir-ho: desitjaríem que l'obra d'En Sagarra s'eternitzés al cartell. A nosaltres els èxits ens alegren. Els èxits de la gent que val.

COMICO

Avui s'estrena en aquest teatre una obra dels celebrats Asenjo i Torres de l'Alamo, que ha musicat el mestre Luna. L'empresa diu que té molta confiança en l'obra. Home, és clar! Els noms d'Asenjo i Torres de l'Alamo i Luna són garanties d'èxit.

POLIORAMA

Un debut sensacional serà el de Ricard Calvo.

Feia molts anys que aquest celebrat actor no actuava a Barcelona, on contava amb grans simpaties.

La seva presentació al "Poliorama" constituirà un esdeveniment.

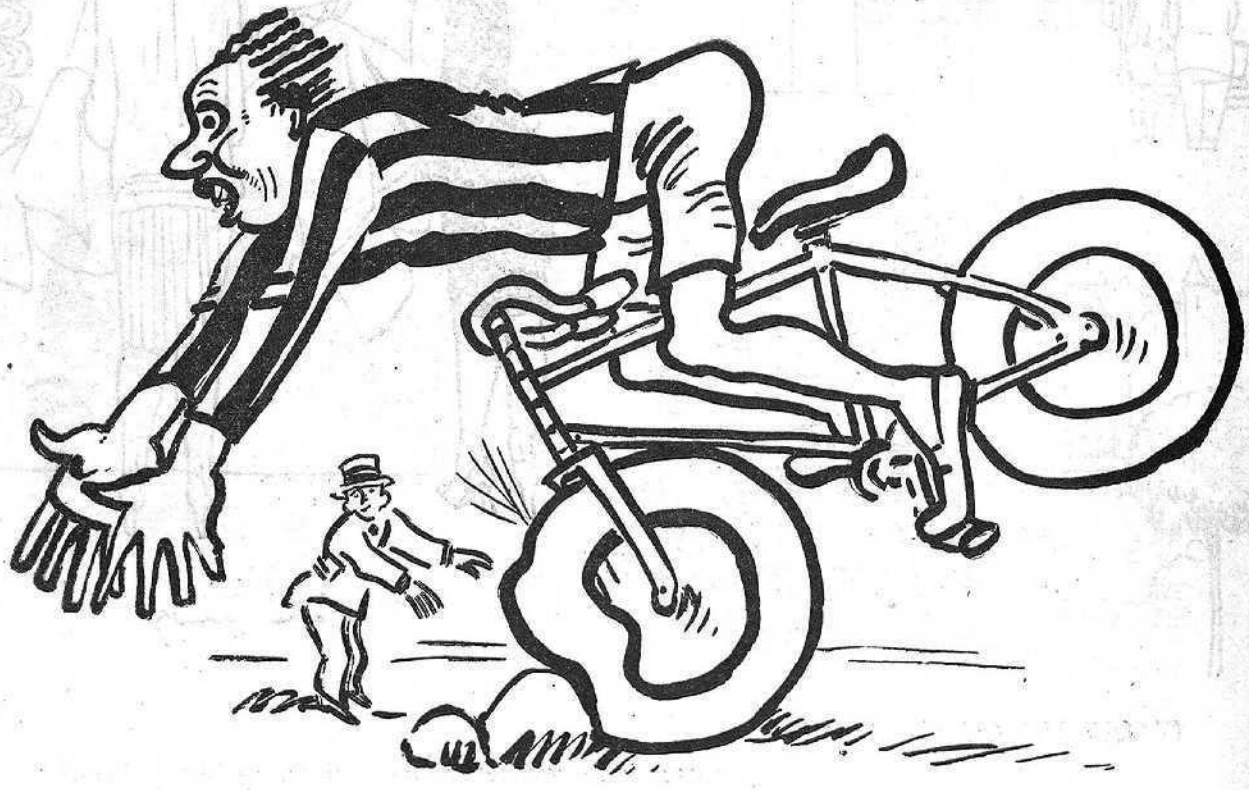
BOB

FUTBOL

El dissabte i diumenge passats foren dos dies de gran festa futbolística, car tinguérem ocasió de veure partits d'allò que se'n diu de pronòstic i d'aquells que fan entusiasmar els bons aficionats i aixecar del seient el veritable fanàtic.

Si us haguéssim de ressenyar els partits de l'"Irún", tant el de dissabte com el de diumenge, hi sortiríeu perdent, perquè com que es tracta de cosa tan arxidespampanant, a cada moment us hauríem de fer llevar el capell, a estil del cronista d'un rotatiu del matí, per llegir algunes determinades jugades. La veritat, com que això ens sembla molestós per al nos-

ENSOPEGADA

—Em sembla que he arribat a la Plaça de Catalunya!

tre lector, i molt més ara que ja comença a fer un xic de fresca, no ens atrevim a tirar-ho endavant.

Ara sí que caldrà que elogiem la tasca de barcelonistes i sansencs, jugant contra els campions d'Espanya; les dues pallisses amb què els obsequiaren i el joc emprat pels nostres jugadors s'ho valen de sobres.

L'"Europa" diumenge, com ja anunciàvem en el número anterior, va inaugurar la temporada i el nou camp d'herba. Se les va haver amb el "Barcelona" i va sortir al camp amb moltes ganes de guanyar, i com que l'"Europa" acostuma a acomplir el que es proposa, va encolomar una pallissa als blau-grana.

Es clar que els del "Barcelona" semblava que en comptes de jugar a futbol jugessin a qui ho feia més malament, però, sigui el que sigui, el cas és que van perdre, malgrat i que En Llorens estava convertit en una veritable "fera".

Els de l'"Europa" no s'hi veien de contents; ho estaven tant, que fins vam oir dir a algú que ja tenien el campionat, que encara ha de començar, a la gorra.

Convé de no precipitar-se gaire, perquè el "Barcelona" és capaç de treure a En Sancho de l'equip i llavors sí que rebran (s'entén els de l'"Europa") del carpó.

NATACIO

El dissabte passat vàrem tenir una de les proves més importants d'aquest esport. La travessia del port, amb un recorregut total de 3.500 metres, i en línia recta. L'organització era a càrrec del "C. N. Atlètic", i fou molt acurada, la qual cosa vol dir que en tots conceptes la prova aconseguí un esclatant èxit.

Hi varen prendre part la "friolera" de 180 nedadors, dels 235 que s'havien inscrit, i en varen arribar 176, que ja és molt.

La lluita, però, quedà reduïda a Heitmann i Artigas; el primer aconseguí tot seguit una avantatja de 100 metres al segon, i així va arribar a terme, emportant-se'n la victòria d'enguany per a ell i per al "C. N. Barcelona".

Felicitem els organitzadors i guanyadors.

ATLETISME

A Terrassa diumenge es celebraren els campionats de Catalunya d'atletisme sota la preparació de la Federació Catalana.

Hi varen prendre part els millors elements del nostre atletisme i dels clubs "Barcelona", "Tarragona" i "Badalona".

La festa es desenrotllà en mig d'una excellent organització i d'una no menys excellent actuació dels nostres atletes. Hi va haver un "récord" batut, o sigui el salt amb perxa, per En Culí.

Esperem veure'n tot sovint d'aquestes reunions.

TEIXI

EL VELL

El Papa ha posat a l'Index el "Llibre Groc" de l'"Action Française".

Una obra a l'Index és un bon reclam per a un llibre. Es la millor propaganda que hom li pot fer; davant d'aquest fet, els editors s'estalvien els anuncis i s'asseuen a la porta de la seva botiga despatxant l'obra com bresques.

Però "Action Française" pretèn ésser catòlica. A ella, doncs, no li deu fer cap grácia.

Per a nosaltres, no és res més que una lluita entre catòlics una lluita de casinet que diguéssim.

Els elements de la U. P. del Vallès volen crear una escola de toreros.

Magnífica idea!

Això és una cosa que val la pena.

Nosaltres proposem que els ofereixin l'edifici de la Universitat de Barcelona. La Biblioteca, és clar, hauria d'ésser suprimida per a instal·lar-hi al seu lloc un bar per a despatxar "chatos" amb "tapa".

⁂

Vàzquez Mella es plany de no poder anar a l'Assemblea. Es troba massa vell. I ara, si ell és un jove etern! Altrament, no hi deuria pas tenir massa feina.

⁂

Es troba a Barcelona un il·lustre metge americà, Rodolf Matas, professor de Nova Orleans. El doctor Matas és fill de pares catalans.

Ben vingut!

⁂

Uns pescadors de Mataró han recollit unes desferres, que es suposa que són restes del casc d'un submarí.

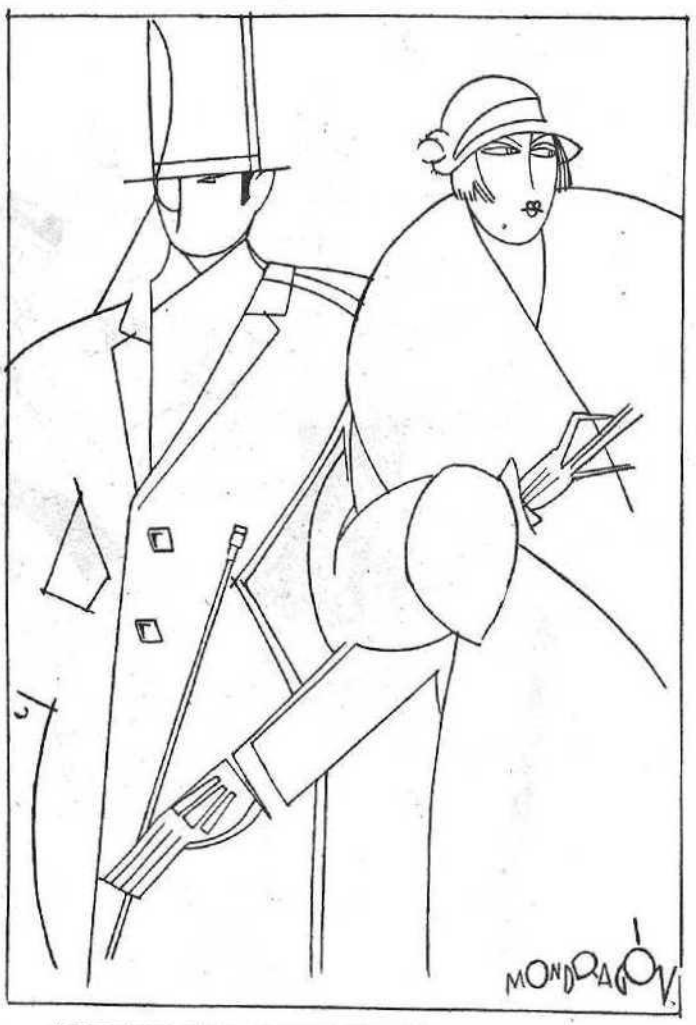
Fa pocs dies, al Japó, es perdé un submarí Segurament són les seves desferres.

Es tan estrany això de les correnties marítimes!

⁂

La Indústria Hotelera i de l'Alimentació de Barcelona celebrarà la seva primera exposició.

Quins àpats es deuran celebrar! Serà una exposició pantagruèlica.

SORTINT DEL RESTAURANT

—Què et sembla si prenguéssim un taxi?
—Ai, no! Jo ja estic tipa!

Perquè no podia festejar a gust, un jove barceloní agredí el seu futur sogre.

No sap pas el què ha fet, aquest minyó. Si s'està malament amb els sogres...

⁂

Ha estat comprat per 60.000 francs l'automòbil en el qual morí Isidora Duncan. Hi havia 50 ofertes.

I bé: Isidora Duncan passava una crisi econòmica. Aquests senyors que han ofert alçades quantitats pel seu cotxe, devien ésser admiradors de la gran artista. No podien ajudar-la en vida?

Vegeu, amics, la moralitat del món!

⁂

A Nova York s'ha suïcidat un violinista. Era un nét de Chapí. Tenia una excellent educació artística; adorava la música clàssica i odiava la "jazz", naturalment.

Els diaris han empetitit la notícia d'aquest suïcidi dient que, la mala situació econòmica del músic n'havia estat la causa.

No és cert. Aquest nét de Chapí s'ha suïcidat per l'horror i el fàstic que sentia d'haver de tocar a una "jazz-band".

Era potser l'únic músic amb ànima realment de música que quedava.

⁂

"La danse nouvelle", com canta la cançó, aviat ja no serà el "charleston". La nova dansa serà el "kinkajou". Així ho han decidit els mestres de la dansa a un Congrés de Nova York, que és on es decideixen totes les extravagàncies del món.

Com el "charleston" i el "black-bottom", el "kinkajou" es dansarà als sons de la "jazz". Però encara que es ben semblant a les danses epilèptiques a la moda, el nou pas marcarà una cadença més lenta, un retorn a les danses antigues.

Afegim per als "amateurs", que la nova dansa, segons els seus precursors, és més fàcil d'aprendre que el "charleston".

Es encoratjador.

⁂

Aviat caldrà renunciar a comptar les víctimes de la ciència.

Fa poc que va morir el bacteriòleg anglès Mr. Stocke, víctima d'una picada de mosca que li encomanà la febre groga.

Actualment a París ha estat operat per "novena vegada" el radiògraf Henri Bourdon.

Començà a sentir-se els primers símptomes del mal a l'any 1918. No deixà, però, per això, de prestar els seus serveis. Durant la guerra, solament pel seu lloc de l'hospital hi desfilaren 20.000 ferits.

Indubtablement l'heroïsme d'Henri Bourdon és més gran que el de molts generals que dirigien des de lluny les batalles.

⁂

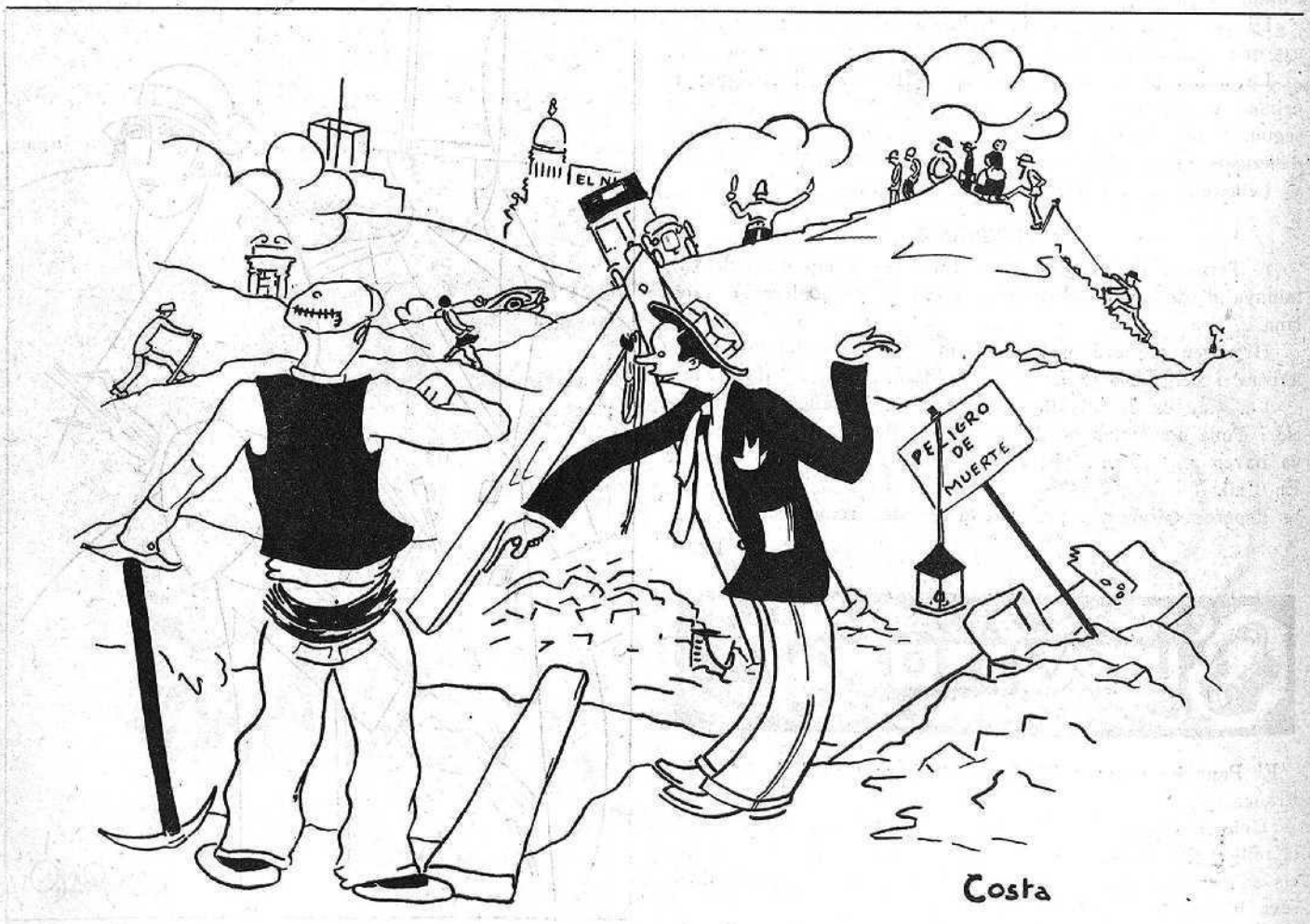
Si la vida és difícil, ho és, també, de vegades, la mort.

Heus ací una normanda que, fa poc, per a matar-se, tingué de fer tres temptatives.

De primer intentà l'asfíxia pel carbó. El procediment, però, de les "midinettes" franceses desil·lusionades, no donà resultat.

Després provà el suïcidi a la manera de Petroni: s'intentà d'obrir les venes; però no aconseguí més que fer-se una ferida

Finalment, sense tants romanticismes, es tirà de dalt a baix de la finestra i trobà d'un cop el bitllet sense retorn que desitjava.

NECROPOLIS

—Què són tants sots?

—Es que volen enterrar-hi Barcelona.

L. C.: Hi ha coses que estan bé al vostre article, però, en conjunt, aquesta vegada us queda massa deslloriga t. — Don Gonçal: No escriviu malament. Però és massa trist i massa llarg.—E. P.: Anirà el número extraordinari de Tots Sants —Enmar.: Estan bé; però no fan pel caràcter del nostre periòdic.—P. A.: Està bé; però és poc interessant. I tenim tant d'original!—F. R.: Encara que no fa molt per al nostre setmanari, ho posarem en cartera.—M. A. S.: No tenim prou espai en aquest número, i pels vinents seria ja fora de temps. —F. C. i T.: No ens acaba de fer el pes. Potser una altra vegada serà.—J. R. A.: Impossible! Hem rebut almenys una dotzena d'articles saludant la Tardor o acomiadant setembre. —J. B. P.: No, home; els humoristes no són els canaris: ho són els que els fan ballar.—J. G.: De debilitats d'aquestes en té tothom. No ens fan riure, però no fan per a nosaltres.

EL PRESENT NUMERO HA PASSAT PER LA PREVIA CENSURA GOVERNATIVA

Impremta LA CAMPANA i L'ESQUELLA : Olm, 8, Ciutat

MUSICA Casa CANONGE
ESPECIALITAT EN OBRES PER A
Tercets - Quintets - Orquestres
Zurbano, 7 - Barcelona

BICICLETES ACCESORIS **ESPORTS**
SANROMÁ
Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA
DEMANEU TARIFES DE PREUS

MALALT
En Joan Selma
Creu dels Molers, 32

Específics SEROLFORINA

TESTIMONI

Senyor Representant dels Tractaments SEROLFORINA
Comte de l'Assalto : Barcelona

Molt senyor meu: Li adjunto el present certificat, assabentant-li a vostè, per a la seva satisfacció, que he aconseguit el meu guariment radical d'úlceres amb el seu **Depuratiu SEROLFORINA.** Pot fer l'ús que li plagui d'aquesta carta. De vostè molt atent, s. s.

Joan Selma.

Carrer Creu dels Molers, 32 Barcelona.

SÍFILIS
GRANS
HERPES

ULCERAS
LA SEROLFORINA LAS CURA
ULCERAS

ECZEMES
TUMORS
LLAGUES

GUARIT
En Joan Selma
Creu dels Molers, 32

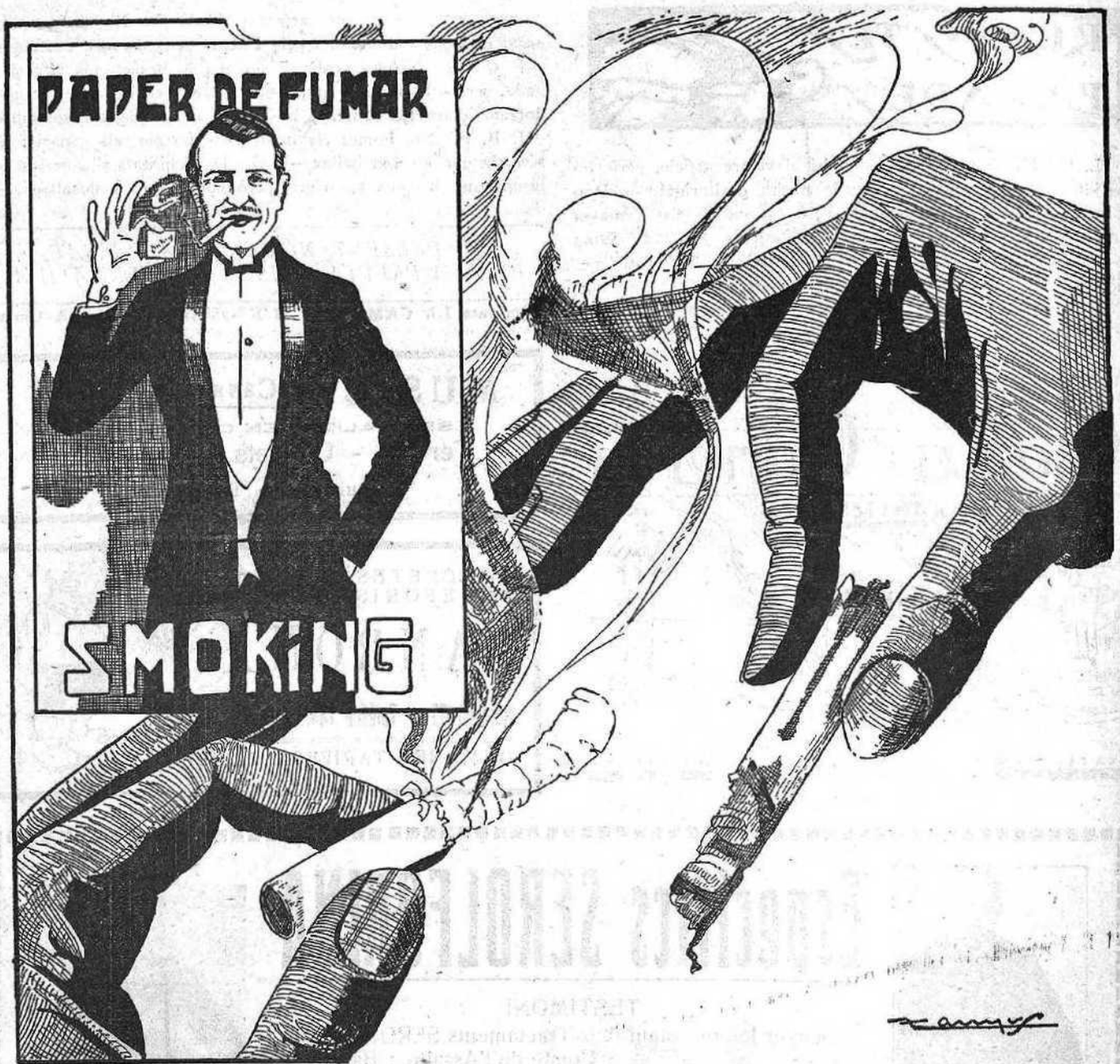
es guareix amb el

Depuratiu SEROLFORINA

TOS : BRONQUITIS : OFEC : ANEMIA es guareix radicalment amb l'EMULSIÓ SEROLFORINA

Venda i detalls: Comte de l'Assalto, 8

Casa Segalá, «La Cruz», Avinyó, 27; Nadal, Rambla Canaletes, 2; Tarrés, Carmen, 87; Tarin, Salmerón, 78; Alsina, Passatge de Crèdit, 4; Rubió, Plaça Reial, 13; Doctsr Dou, Aribau, 72; Llofriu, Ronda Sant Antoni, 15; Serentill, de Badalona; Forcada, de Sabadell; Marimón. de Granollers

Es un inconvenient una cigarreta **que es consumeixi amb rapidesa,** sense donar temps de assaborir-la. Es malgasta el tabac inútilment, les cendres cauen amb facilitat damunt del vestit del fumador, damunt la taula de treball, etc.

Es un inconvenient una cigarreta **que s'apagui amb freqüència,** havent d'encendre-la diverses vegades. Produeix cendres negres, i el tabac perd bona part dels seus sabor i aroma.

Aquets defectes queden eliminats empleant el **paper de fumar** **SMOKING** de **combustió lenta, sabor agradós, molt resistent i fi.** Es per aquestes raons que ha sigut el més ben acollit pels fumadors intel·ligents.

Llibreria Espanyola d'Antoni López ✦✦ Rambla del Mig, 20, Barcelona
TELÉFON A. 4115

S. P. Melgounov

El Terror Rojo en RUSIA - 1918 - 1924

2 tomos, Ptas. 10

LLIBRE DE GRAN EXIT

ON VA CATALUNYA?

Per MARCELÍ DOMINGO

PESSETES 4

LLIBRE NOU

QUADERNS BLAUS

LA NOSTRA GENT
Xavier Nogués
Per JOAN SACS

PESSETES 1'50

Eduardo Marquina **VENDIMIAS** Ptas. 3.—
" " **JUGLERIAS** " 0'60

7 d'Octubre DIA DEL LLIBRE

Tots els compradors tindran un 10 per 100 de descompte

Els autors, Santiago Rusiñol, Pere Corominas, Ignaci Iglesias, Juli Vallmitjana, Lluís Capdevila, Francesc Madrid, A. Vidal i Planas, Angel Samblancat, i Lluïsa Denis de Rusiñol, signaran les seves obres a tot comprador que les sol·liciti; així és, que a més d'obtenir un 10 per 100, tindran l'autògraf de l'autor

LLIBRERIA ANTONI LOPEZ ▣ *Rambla del Mig, 20*

AVIAT

Màximes i mals pensaments

Pensa mal i no erraras

Obra nova d'En SANTIAGO RUSIÑOL

Preu, 2 pessetes

Edició de paper de fil marca GUARRO, Ptes. 5

Pronto

El Año en la Mano

Para 1928

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o be en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls atorga rebaixes.

L AMOR BARCELONÍ

—Porta'm allà on vulguis, però no em facis passar per la Rambla, ni per la plaça de Catalunya, perquè están esbotzades.

—Així no et podré portar enlloc, perquè tota la ciutat n'està d'esbotzada.